

1158

Վ. Ի. ԼԵՆԻՆ

ՅԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ
ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

3 K 23
Է-85

ՆՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԸ ԿԶՈՒԹՅՈՒՆ
ՅԵՐԵՎԱՆ ● 1940

24 MAY 2005

ՊՐՈԼԵՏԱՐՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ՅԵՐԿՐՆԵՐԻ, ՄԻԱՅՆՔ

14 NOV 2000

ՅԿ23

Ե-35

ԿԴ

Վ. Ի. ԼԵՆԻՆ

ՅԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Հառ՝ արտասանած Ռուսաստանի կոմունիստական
լեքիտասարդուքյան միության Համառուսաստանյան
III համագումարում 1920 թ. հոկտեմբերի 2-ին

19

10 SEP 2013

7158

975
46

В. И. ЛЕНИН

ЗАДАЧИ СОЮЗОВ МОЛОДЕЖИ

Государственное издательство политической литературы
Ереван ● 1940

Ընկերնե՛ր, այսօր կկամենայի խոսել ձեզ հետ այն նյութի շուրջը, թե վորոնք են կոմունիստական Յերիտասարդության Միության հիմնական խնդիրները և դրա հետ կապված՝ թե ինչպես պետք է լինեն յերիտասարդության կազմակերպությունները սոցիալիստական հանրապետության մեջ ընդհանրապես:

Այս հարցի վրա պիտի կանգ առնել առավել ևս քանի վոր վորոշ խմատով կարելի յե ասել, վոր կոմունիստական հասարակություն ստեղծելու բուն խնդիրը հատկապես յերիտասարդությանն է վիճակված: Վորովհետև սրարդ է, վոր կապիտալիստական հասարակության մեջ դատարարակված աշխատողների սերունդը, լավագույն դեպքում, կարող է լուծել շահագործման վրա հիմնված հին, կապիտալիստական կենցաղի հիմքերը վոչնչացնելու խնդիրը: Լավագույն դեպքում նա կարող է լուծել հասարակական այնպիսի կարգ ստեղծելու խնդիրները, վորն ողնի պրոլետարիատին և աշխատավոր դասակարգերին՝ իրենց ձեռքում պահելու իշխանությունը և ստեղծելու այնպիսի հաստատուն հիմք, վորի վրա կառուցել կարող է միայն այն սերունդը, վորն աշխատանքի յե դիմում արդեն նոր պայմաններում, այնպիսի իրադրության մեջ, յերբ մարդկանց միջև շահագործական հարաբերություն չկա:

Յեվ ահա այդ տեսակետից մոտենալով յերի-

տասարդութեան խնդիրները հարցին, պետք է ասեմ, վոր ընդհանրապես յերկտասարդութեան և մասնալուրացեալ կոմունիստական յերկտասարդութեան ու բոլոր այլ կաղմակերպութեանները այդ խնդիրները կարելի չէ արտահայտել մի բառով՝ խնդիրն է—սովորել:

Հասկանալի չէ, վոր դա միայն «մի բառ» է: Նա դեռ պատասխան չի տալիս գլխավոր և ամենաեական հարցերին—ի՞նչ սովորել և ի՞նչպէս սովորել: Իսկ այստեղ ամբողջ բանն այն է, վոր հին կապիտալիստական հասարակութեան վերափոխութեան հետ մեկտեղ, կոմունիստական հասարակութեան ստեղծելու կոչված նոր սերունդների ուսումը, դաստիարակութեանն ու կրթութեանն չի կարող հին ձևով լինել: Յերկտասարդութեան ուսումը, դաստիարակութեանն ու կրթութեանն պետք է բղխեն այն նյութից, վորը թողել է մեզ հին հասարակութեանը:

Մենք կոմունիզմը կարող ենք կառուցել միայն գիտելիքների, կաղմակերպութեանների ու հիմնարկութեանների այն գումարից, մարդկային ուժերի ու միջոցների այն պաշարով, վոր մնացել է մեզ հին հասարակութեանից: Միայն արմատապես վերափոխելով յերկտասարդութեան ուսման, կաղմակերպման և դաստիարակութեան գործը՝ մենք կարող ենք հասնել այն քանին, վոր յերկտասարդ սերնդի ջանքերի արդունքը լինի հին չնմանող հասարակութեան, այսինքն՝ կոմունիստական հասարակութեան ստեղծումը:

Այդ իսկ պատճառով հարկավոր է մանրամասն կրնող առնել այն հարցի վրա, թե մենք ինչ պետք է սովորեցնենք յերկտասարդութեանը և նա ինչպէս պետք է սովորի, յեթե իրոք կամենում է արդարացնել

կոմունիստական յերկտասարդութեան սնունը, և ինչպէս նախապատրաստենք նրան, վորպեսզի նա կարողանա կառուցել և ավարտել այն, ինչ վոր սկսել ենք մենք:

Յեա պետք է ասեմ, վոր առաջին և, ըստ յերկվութիւն, ամենաբնական պատասխանն այն է, վոր յերկտասարդութեան միութեանը և ընդհանրապես կոմունիզմին անցնել ցանկացող վորջ յերկտասարդութեանը պետք է կոմունիզմ սովորի:

Բայց «կոմունիզմ սովորել» պատասխանը շատ է ընդհանուր: Ուրեմն ի՞նչ է հարկավոր մեզ կոմունիզմ սովորելու համար: Ընդհանուր գիտելիքների գումարից ի՞նչ է մեզ հարկավոր առանձնացնել, վորպեսզի ձեռք բերենք կոմունիզմի գիտութեանը: Այստեղ մեզ սպառնում է վստանդների մի ամբողջ շարան, վորոնք ամեն քայլափոխում յերևան են գալիս, հենց վոր կոմունիզմ սովորելու խնդիրը սխալ է դրվում, կամ յերբ նա շատ միակողմանի չէ հասկացվում:

Բնական է, վոր առաջին հերթին միտք է ծագում, թե կոմունիզմ սովորել նշանակում է յուրացնել գիտելիքները այն պաշարը, վորը շարադրված է կոմունիստական դասագրքերում, բրոշյուրներում և աշխատութեանների մեջ: Սակայն կոմունիզմի ուսումնասիրութեան այդորինակ վորոշումը շատ կոպիտ և անբավարար կլինի:

Յեթե կոմունիզմի ուսումնասիրութեանը միայն կոմունիստական աշխատութեաններում, բրոշյուրներում և գրքերում յեղածների յուրացնելը լինի, այն ժամանակ մենք շատ հեշտութեամբ կարող եյինք կոմունիստական տիրացունք և սնապարծներ ունենալ, իսկ դա մեզ համարյա միշտ վնաս կրերի, վորովհետեւ

այդ մարդիկ, սովորելով ու կարգալով այն ամենը, ինչ վոր շարադրված է կոմունիստական գրքերում և բրոշյուրներում, անկարող կլինեյին կապակցել այդ բոլոր գիտելիքներն ու չեյին կարողանա գործել այնպես, ինչպես իրոք պահանջում է կոմունիզմը:

Հին կապիտալիստական հասարակութունից մեզ մնացած ամենամեծ չարիքներից ու դժբախտություններից մեկն այն է, վոր գիրքը կատարելապես կտրված է գործնական կյանքից, վորովհետև մենք ունեյինք գրքեր, վորոնց մեջ ամեն ինչ նկարագրված էր ամենալավ ձևով, և այդ գրքերը, մեծ մասամբ, ամենազգլելի, կեղծավոր սուտ եյին, վոր ստահող կերպով էյին պատկերում մեզ կոմունիստական հասարակութունը: Այդ պատճառով պարզապես գրքից յուրացնել այն, ինչ ասված է գրքերում կոմունիզմի մասին, վերին աստիճանի սխալ կլիներ:

Այժմ մեր ճատերում և հողվածներում չկա սովորական կրկնությունն այն բանի, ինչ վոր ասում ասվում էր կոմունիզմի մասին, վորովհետև մեր ճատերն ու հողվածները կապված են ամենորյա և բնորոշող մանի աշխատանքի հետ: Առանց աշխատանքի, առանց պայքարի՝ կոմունիստական բրոշյուրներից և աշխատություններից յուրացրած կոմունիզմի գրքային գիտությունը միանգամայն անարժեք է, վորովհետև նա կշարունակեր տեսության և գործնականի մեջ յեղած նախկին կտրվածութունը, այն հին կտրվածությունը, վոր հին բուրժուական հասարակության ամենազգլելի դիժն էր կազմում:

Ե՛լ ավելի վտանգավոր կլիներ, յեթե մենք սկսեյինք յուրացնել միայն կոմունիստական լրդունդները: Յեթե մենք ժամանակին չհասկանայինք այդ վտանգը և յե-

թե մենք մեր ամբողջ աշխատանքը չկենտրոնացնեյինք այդ վտանգը վերացնելու համար, այն ժամանակ կես կամ մեկ միլիոն մարդու, յերիտասարդների և աղջիկների առկայությունը, վորոնք կոմունիզմն այդպես սովորելուց հետո իրենց կոմունիստներ էյին անվանելու, մեծ վնաս կհասցներ կոմունիզմի գործին:

Այստեղ մեր առաջ հարց է ծագում, թե ի՞նչպես պետք է այդ ամենը մենք կապակցենք կոմունիզմ սովորեցնելու համար: Ի՞նչ պետք է վերցնենք մենք հին դպրոցից, հին գիտությունից:

Հին դպրոցը հայտարարում էր, վոր նա ուզում է բազմակողմանի կրթություն ունեցող մարդիկ պատրաստել, վոր նա ընդհանրապես գիտություններ է սովորեցնում: Մենք դիտենք, վոր այդ միանգամայն սուտ էր, վորովհետև վորը հասարակությունը հիմնված էր և պահպանվում էր մարդկանց՝ դասակարգերի, շահագործողների և ճնշվածների բաժանվելու վրա: Բնական է, վոր բովանդակ հին դպրոցն ամբողջությամբ համակված լինելով դասակարգային վտույզով, միայն բուրժուազիայի յերեխաներին էր գիտելիքներ տալիս: Նրա յուրաքանչյուր բառը կեղծված էր հողուտ բուրժուազիայի շահերի:

Այդ դպրոցներում բանվորների և գյուղացիների յերիտասարդ սերնդին վոչ այնքան դաստիարակում, վորքան վարժեցնում էյին հողուտ նույն այդ բուրժուազիայի շահերի: Նրանց այնպես էյին դաստիարակում, վոր բուրժուազիայի համար պիտանի ծառաներ ստեղծեն, վորոնք ընդունակ լինեն նրան շահույթ տալու և միաժամանակ չվրդովեն նրա հանդիստն ու անգործությունը: Այդ պատճառով, ժխտելով հին դպրոցը, մենք նպատակ ենք դրել վերցնել նրանից միայն

այն, ինչ վոր մեզ հարկավոր է իսկական կոմունիստական կրթութիւն ստանալու համար:

Այստեղ յես մոտենում եմ հին դպրոցի հասցեյին մշտապես լավող այն կշտամբանքներին, այն մեղադրանքներին, վորոնք հաճախ միանգամայն սխալ մեկնութիւնների պատճառ են դառնում:

Ասում են, վոր հին դպրոցը յեղել է մեքենայորեն սովորեցնելու դպրոց, խստութեամբ վարժեցնելու, անդիր անել տալու դպրոց: Այդ ճշմարիտ է, բայց և այնպես պետք է կարողանալ դանազանել, թե հին դպրոցում մեզ համար ինչ վատ և ինչ ողորակար բան կար, պետք է գիտենալ նրանից ընտրել այն, ինչ վոր անհրաժեշտ է կոմունիզմին:

Հին դպրոցը յեղել է մեքենայորեն սովորեցնելու դպրոց, նա ստիպում էր մարդկանց յուրացնել բաղմաթիվ անպետք, ավելորդ, մեռած գիտելիքներ, վորոնցով լցնում էին դուրսներն ու յերկտասարդ սերունդին միաձև չինովնիկներ դարձնում: Բայց դուք մեծ սխալ արած կլինեյիք, յեթե փորձեյիք յեղրակացնել, թե կարելի յէ կոմունիստ դառնալ, առանց յուրացնելու այն, ինչ վոր կուտակել է մարդկային գիտութիւնը: Սխալ կլիներ կարծել, թե բավական է յուրացնել կոմունիստական լողունդները, կոմունիստական գիտութեան յեղրակացութիւնները, առանց յուրացնելու գիտութիւնների այն պաշարը, վորոնց հետևանքն է ինքը կոմունիզմը:

Թե ինչպես է հրապարակ յեկել կոմունիզմը մարդկային գիտութիւնների դոմարից, դրա որինակը մարքսիզմն է:

Դուք կարդացել ու լսել եք, թե ինչպես կոմունիստական թեորիան, կոմունիստական գիտութիւնը, վոր

գլխավորապես ստեղծել է Մարքսը, թե ինչպես մարքսիզմի այդ ուսմունքը դադարել է մեկ մարդու, թեկուզ և XIX դարի հանճարեղ սոցիալիստի, աշխատութիւն լինելուց, թե ինչպես այդ ուսմունքը դարձել է վողջ աշխարհի միլիոնավոր և տասնյակ-միլիոնավոր պրոլետարների ուսմունքը, վորոնք դործադրում են այդ ուսմունքը կապիտալիզմի դեմ իրենց մղած պայքարում:

Յե՛վ յեթե դուք հարց տայիք, թե ինչու Մարքսի ուսմունքը կարողացաւ տիրապետել ամենահեղափոխական դասակարգի միլիոնավոր և տասնյակ-միլիոնավոր մարդկանց սրտերին, կարող եյիք ստանալ մեկ պատասխան. այդ սեղի ունեցաւ այն պատճառով, վոր Մարքսը հենւում էր կապիտալիզմի որով նվաճւած մարդկային գիտութիւնների կայուն սլատիվանին: Ուսումնասիրելով մարդկային հասարակութեան զարգացման որեւնքները, Մարքսն ըմբռնեց կապիտալիզմից դեպի կոմունիզմ տանող զարգացման անխուսափելիութիւնը և, գլխավորը, նա այդ ապացուցեց միայն կապիտալիստական հասարակութեան ամենաճշգրիտ, ամենամանրակրկիտ և ամենախորն ուսումնասիրութեան հիման վրա, լիովին յուրացնելով այն ամենը, ինչ վոր ավել է նախկին գիտութիւնը:

Այն ամենը, ինչ վոր ստեղծել էր մարդկային հասարակութիւնը, նա վերամշակեց քննադատորեն, վող մի կետ անուշադիր չթողնելով: Այն ամենը, ինչ վոր ստեղծել էր մարդկային միտքը, նա վերամշակեց, քննադատութեան յենթարկեց, ստուգելով բանիորական շարժման վրա, և հանդեց այն յեղրակացութիւններին, վորոնք չէին կարող անել բուրժուական շրջանա-

կով սահմանափակված կամ բուրժուական նախադրա-
շարունակներով կաշկանդված մարդիկ:

Այդ պետք է նկատի ունենանք, յեթե, որինակ,
մենք խոսում ենք պրոլետարական կուլտուրայի մա-
օին: Առանց պարզ ըմբռնելու այն, վոր միայն մարդ-
կային վողջ զարգացմամբ ստեղծված կուլտուրան ճշ-
գրիտ գիտենալով, միայն նրա վերամշակմամբ կարե-
լի յե կառուցել պրոլետարական կուլտուրա,—առանց
այս հասկանալու, մենք այդ խնդիրը լուծել չենք կա-
րող:

Պրոլետարական կուլտուրան մի ինչ-վոր անհայտ
տեղից դուրս պրծած, իրենց պրոլետարական կուլտու-
րայի մասնադեպներ անվանող մարդկանց մտացածին
բանը չէ: Այդ ամենն ամբողջապես անհեթեթություն
է: Պրոլետարական կուլտուրան պետք է լինի որինա-
կան զարգացումը գիտության այն պաշարի, վորը
մշակել է մարդկությունը՝ կապիտալիստական հասար-
ակության, կալվածատիրական հասարակության, չի-
նովնիկական հասարակության ճնշման տակ:

Բոլոր այդ ճամբաներն ու կածանները բերել են,
բերում են ու կրեբեն դեպի պրոլետարական կուլտու-
րան, այնպես, ինչպես Մարքսի վերամշակած քաղա-
քատնտեսությունը ցույց տվեց մեզ, թե ուր է հասնե-
լու մարդկային հասարակությունը, մատնանչեց դա-
սակարգային պայքարին, պրոլետարական հեղափոխու-
թյան սկզբնավորմանն անցնելը:

Յերբ մենք և՛ յերիտասարդության ներկայացու-
ցիչներեց, և՛ նոր կրթության պաշտպաններեց մի քա-
նիսից հաճախ հարձակումներ ենք լսում հին դպրոցի
դեմ,—թե հին դպրոցը յեղել է անդիր անելու դըպ-

րոց,—մենք նրանց ասում ենք, վոր մենք պետք է
վերցնենք այն լավը, վոր յեղել է հին դպրոցում:

Մենք հին դպրոցից չպետք է վերցնենք այն, վոր
յերիտասարդ մարդու հիշողությունը ծանրաբեռնում
էին իննը տասերորդով անպետք և մեկ տասերորդով
աղճատված անթիվ գիտություններով. բայց այդ չի
նշանակում, թե մենք կարող ենք սահմանափակվել
միայն կոմունիստական յեղրակացություններով, մի-
այն կոմունիստական լողունդներ սերտելով: Դրանով
կոմունիզմ չես ստեղծի: Կոմունիստ կարելի յե դառնալ
միայն այն ժամանակ, յերբ հարստացնես հիշողու-
թյունդ մարդկության մշակած գիտության բոլոր հա-
րըստություններով:

Մեզ պետք չէ անդիր անել, բայց մենք յուրաքանչյուր
սովորովի հիշողությունը պետք է զարգացնենք ու կա-
տարելադրենք հիմնական փաստերով, այլապես կո-
մունիզմը կդառնա դատարկություն, կդառնա մի դա-
տարկ ցուցանակ. կոմունիստը կլինի լոկ հասարակ
պարծենկոտ, յեթե նրա գիտակցության մեջ չվերա-
մշակվեն իր ստացած բոլոր գիտությունները: Դուք
պետք է վոչ միայն յուրացնեք դրանք, այլ յուրացնեք
այնպես, վոր քննադատորեն վերաբերվեք նրանց, վոր
չճանրաբեռնեք ձեր ուղեղն այն հնտտիով, վորը պետք
չէ, այլ հարստացնեք այն բոլոր փաստերի գիտու-
թյամբ, առանց վորոնց չի կարելի ժամանակակից
կրթված մարդ լինել:

Յեթե կոմունիստի խելքին փչեր պարծենալ կոմու-
նիզմով, իր ստացած պատրաստի յեղրակացություննե-
րի հիման վրա, առանց ամենալուրջ, ամենադժվարին,
մեծ աշխատանք կատարելու, առանց ըմբռնելու փաս-
տերը, վորոնց նա պարտավոր է քննադատորեն վերա-

գերակել, այդպիսին շատ ցավալի կոմունիստ կլիներ: Այդպիսի թեթևամտությունը վճռահանապես կորըստարեր կլիներ: Յեթե յես դիտեմ, վոր իմ խնայածը քիչ է, կաշխատեմ շատ դիտեալ: Բայց յեթե մարդ ասի, թե ինքը կոմունիստ է և պետք չունի հիմնական վոչ մի բան դիտենալու, այդ դեպքում նրանից կոմունիստ հիշեցնող վոչ մի բան դուրս չի դա:

Հին զպրոցը կապիտալիստների համար անհրաժեշտ սպասալորներ եր պատրաստում, հին զպրոցը գիտության մարդկանցից պատրաստում եր այնպիսի մարդիկ, վորոնք պետք է զբեյին ու խոսեյին այնպես, ինչպես ցանկալի յե կապիտալիստներին: Այդ նշանակում է, վոր մենք այդ զպրոցը պետք է վերացնենք: Բայց յեթե մենք պետք է վերացնենք այդ զպրոցը, յեթե մենք պետք է քանդենք այդ զպրոցը, մի՞թե այդ նշանակում է, վոր նրանից չպետք է վերցնենք մարդուն անհրաժեշտ այն ամենը, ինչ վոր ամբարված է մարդկության կողմից:

Այդ նշանակում է արդյոք, վոր մենք չպետք է կարողանանք տարբերել այն, թե ի՞նչն եր անհրաժեշտ կապիտալիզմին, և ի՞նչն է անհրաժեշտ կոմունիզմին:

Բուրժուական հասարակության մեջ մեծամասնության կամքին հակառակ կիրառվող խտուրթյամբ վարժեցնելը մենք փոխարինում ենք բանվորության և գյուղացիության դիտակցական կարգադրանությամբ, վորոնք ղեպի հին հասարակությունն ունեցած ստեյուրթյանը միայնում են այդ պայքարի համար ուժերը միավորելու և կազմակերպելու վճռականություն, հմտություն ու պատրաստակամություն, վորպեսզի հեկայական յերկրի ընդարձակ տարածության վրա

ցրված, բաժան-բաժան, ցիրուցան միլիոնների և հարյուրավոր միլիոնների կամքից ստեղծվի մեկ կամք, վորովհետև ստանց այդ միասնական կամքի՝ մենք անխուսափելիորեն ջարդուվշուր կլինենք: Առանց բանվորների ու դյուղացիների այդ համախմբման, ստանց այդ դիտակցական կարգադրանության մեր դործն անհուսալի յե: Առանց դրան մենք չենք կարող հաղթել վողջ աշխարհի կապիտալիստներին ու կարվածատերերին: Մենք նույնիսկ չենք կարողանա ամբայնել հիմքը, ել չենք խոսում այդ հիմքի վրա նոր, կոմունիստական հասարակություն կառուցելու մասին:

Նմանապես ժխտելով հին զպրոցը, միանդամայն որինական և անհրաժեշտ ստեյուրթյուն տաժելով ղեպի այդ հին զպրոցը, թանդ դնահատելով հին զպրոցը խորտակելու պատրաստակամությունը, մենք պետք է հասկանանք, վոր հին ուսումը, հին սերտումը, հին խոտուրթյամբ վարժեցնելը պետք է փոխարինենք մարդկային գիտությունների վողջ պաշարը մեղ վերցնելու կարողությամբ և վերցնենք այնպես, վոր կոմունիզմը ձեզ համար ինչ-վոր սերտած բան չլինի, այլ դառնա ձեր մտածածը, այն յեղբակացությունները, վորոնք անխուսափելի յեն ժամանակակից կրթության տեսակետով:

Ահա ինչպես պիտի դնել հիմնական խնդիրը, յերբ մենք կոմունիզմ սովորելու խնդրի մասին ենք խոսում:

Վորպեսզի այս հարցը պարզեմ ձեզ, միաժամանակ մտենալով նաև ինչպես սովորելու հարցին, յե կվերցնեմ զործնական որինակ: Գուք բոլորդ ել դիտեք, վոր մեր առաջ ուղղական խնդիրներից, հանրապետության պահպանման խնդիրներից անհիշապես հետո ծառանում է տնտեսական խնդիրը:

Մենք գիտենք, վոր կոմունիստական հասարակություն չի կարելի կառուցել առանց արդյունաբերությունն ու հողաշրջանությունը վերածնելու, ընդվորում դրանք պետք է վերածնել վոչ հին ձևերով: Պետք է դրանք վերածնել գիտության վերջին խոսքի համաձայն կառուցված ժամանակակից հիմքի վրա: Դուք գիտեք, վոր այդ հիմքը ելեկտրականությունն է, վոր յերբ վողջ յերկիրը, արդյունաբերության և հողաշրջանության բոլոր ճյուղերը յենթարկվեն ելեկտրիֆիկացման, յերբ դուք այդ խնդիրը կյուրացնեք, այն ժամանակ միայն կարող եք ստեղծել այն կոմունիստական հասարակությունը, վորը հին սերունդը չի կարող կառուցել:

Ձեր առջև խնդիր է ծառայած՝ տնտեսապես վերածնել ամբողջ յերկիրը, վերակառուցել, վերականգնել և՛ հողաշրջանությունը, և՛ արդյունաբերությունը ժամանակակից տեխնիկական հիմքի վրա, վորը խաբրսիված է արդի գիտության, տեխնիկայի վրա, ելեկտրականության վրա:

Դուք շատ լավ գիտեք, վոր անդրադետ մարդիկ ելեկտրիֆիկացիային հարմար չեն դա, և այստեղ հասարակ դրագիտությունը դեռ բավական չէ: Բավական չէ ըմբռնել, թե ի՞նչ է ելեկտրականությունը, հարկավոր է իմանալ, թե տեխնիկապես ի՞նչպես դործադրել այն՝ և՛ արդյունաբերության, և՛ հողաշրջանության, և՛ նրանց առանձին ճյուղերի մեջ: Այդ բանը պիտի սովորեք ինքներդ, պիտի սովորեցնեք աճող աշխատավոր վողջ սերնդին:

Ահա այն խնդիրը, վորը կանդնած է յուրաքանչյուր գիտակից կոմունիստի, ամեն մի յերիտասարդ մարդու առաջ, վորն իրեն կոմունիստ է համարում և

պարզ հաշիվ է տալիս, թե մտնելով Յերիտասարդության կոմունիստական Միության շարքերը, խնդիր է հանձն առել ո՞ժանդակելու կուսակցությանը կոմունիզմ կառուցելու և ոգնելու վողջ յերիտասարդներին՝ կոմունիստական հասարակություն ստեղծելու: Նա պետք է հասկանա, վոր նա միայն ժամանակակից կրթության հիման վրա կարող է ստեղծել այն, և յեթե նա չտիրապետի այդ կրթությանը, կոմունիզմը լուկ ցանկություն կմնա:

Նախորդ սերնդի նպատակը սահմանափակվում էր բուրժուազիայի տապալումով: Այն ժամանակ գլխավոր խնդիրն էր՝ բուրժուազիային քննադատելը, մասսայի մեջ դեպի նա ատելություն դարձեցնելը, դասակարգային գիտակցություն դարձացնելը, իր ուժերը համախմբել կարողանալը:

Նոր սերնդի առաջ ավելի բարդ խնդիր է կանդնած: Բավական չէ, վոր դուք պետք է միացնեք ձեր բոլոր ուժերը, վորպեսզի պաշտպանեք բանվորա-դյուրացիական իշխանությունը կապիտալիզմի ներխուժումից: Այդ դուք պարտավոր եք անել: Այդ դուք շատ լավ եք հասկացել, այդ պարզ պատկերացում է ամեն մի կոմունիստ: Բայց այդ բավական չէ:

Դուք պետք է կոմունիստական հասարակություն կառուցեք: Աշխատանքի առաջին կեսը շատ կողմերով կատարված է: Հինը խորտակված է, ինչպես և պետք էր խորտակել. նա ավերակների մի կույտ է ներկայացնում, ինչպես և պետք էր այն ավերակների կույտ դարձել: Հողը մաքրված է, և այդ հողի վրա կոմունիստական յերիտասարդ սերունդը պետք է կոմունիստական հասարակություն կառուցի:

Ձեր առաջ կանդնած է շինարարության խնդիրը,

և դուք կարող եք լուծել այն միայն տիրապետելով
ժամանակակից վողջ ղրտութեանը, կարողանալով կո-
մունիզմը պատրաստի սերտած ֆորմուլաներից, խոր-
հուրդներից, դեղատոմսերից, առաջադրութեաններից,
ծրագրերից դարձնել ձեր անմիջական աշխատանքը
միացնող կենդանի դործ, դարձնել կոմունիզմը ձեր
գործնական աշխատանքի ուղեցույցը:

Ահա ձեր խնդիրը, վորով պետք է առաջնորդվեք
ամբողջ յերիտասարգ սերնդի կրթութեան, դաստիար-
ակման, բարձրագույն գործում: Դուք պետք է դառ-
նաք կոմունիստական հասարակութեան առաջին կա-
ռուցողները միլիոնավոր կառուցողների մեջ, վորպի-
սին պետք է լինի յուրաքանչյուր յերիտասարգ մարդ,
յուրաքանչյուր յերիտասարգ աղջիկ:

Առանց բանվոր և դյուղացի յերիտասարգութեան
վողջ մասսային կոմունիզմի այդ շինարարութեանը
ներդրավելու՝ դուք կոմունիստական հասարակութեան
չեք կառուցի:

Այստեղ յես բնականորեն մտնենում եմ այն հար-
ցին, թե մենք ի՞նչպես պետք է կոմունիզմ սովորեց-
նենք, վորք պետք է լինի մեր յեղանակների առանձ-
նահատկութեանը:

Այստեղ յես ամենից առաջ կանդ կառնեմ կոմու-
նիստական մորալի վրա:

Դուք պետք է ձեզանից կոմունիստներ դաստիարա-
կեք: Յերիտասարգութեան Միութեան նպատակն է՝
իր գործնական աշխատանքը կառուցել այնպես, վոր
սովորելով, կազմակերպվելով, համախմբվելով, պայ-
քարելով, այդ յերիտասարգութեան իրեն և բոլոր
նրանց, ովքեր նրան իրենց ղեկավար են համարում,
կոմունիստներ դաստիարակի: ժամանակակից յերի-

աասարգութեան դաստիարակութեան, կրթութեան և
ուսման վողջ գործը պետք է նրանց մեջ կոմունիստա-
կան մորալի դաստիարակում դառնա:

Իսկ դոյութեան ունի՞ արդյոք կոմունիստական
մորալ: Դոյութեան ունի՞ արդյոք կոմունիստական
բարոյականութեան: Իհարկե, այո: Հաճախ այնպես
են պատկերացնում, վոր մենք չունենք մեր մորալը և
չառ հաճախ բուրժուազիան մեզ մեղադրում է, թե
մենք կոմունիստներս ժխտում ենք ամեն տեսակ մո-
րալ: Դա հասկացողութեանները շփոթելու, բանվոր-
ների և դյուղացիների աչքին թող փչելու միջոց է:

Մենք ի՞նչ իմաստով ենք ժխտում մորալը, ժրի-
տում բարոյականութեանը:

Այն իմաստով, ինչ իմաստով այն քարոզում է
բուրժուազիան, վորն այդ բարոյականութեանը ներ-
կայացնում է վորպես աստծու պատվիրանից բխող
մի բան: Մենք այդ սոթիով, իհարկե, ասում ենք, վոր
աստծուն չենք հավատում և շատ լավ գիտենք, վոր
աստծու անունից խոսում եյին հողևորականները, խո-
սում եյին կալվածատերերը, խոսում եր բուրժուա-
զիան, վորպեսպի իր շահագործական նպատակներն
իրականացնի: Կամ այդ մորալը բարոյականութեան
թեւադրանքից, աստվածային թեւադրանքից բխեցնե-
լու փոխարեն, բղխեցնում եյին իղեալիստական կամ
կիսաիղեալիստական ճոռոմարանութեանից, վորը
նույնպես միշտ հանդում եր աստծու պատվիրանի՝
չառ նման բանի:

Նման ամեն մի բարոյականութեան, վոր դուրս է
մարդկային, դասակարգային հասկացողութեանից,
մենք ժխտում ենք: Մենք ասում ենք, վոր դա կեղծիք
է, վոր դա խաբերայութեան է և բանվորների ու դյու-

975
40

զացիներն միտքը խճողելն ե՛կարվածատերերն և կապիտալիստներն շահերն համար:

Մենք ասում ենք, վոր մեր բարոյականութունն ամբողջովին յենթակա յե պրոլետարիատի դասակարգային պայքարի շահերին: Մեր բարոյականութունը բղխում ե պրոլետարիատի դասակարգային պայքարի շահերից:

Հին հասարակութունը հիմնված եր կարվածատերերի և կապիտալիստներն կողմից բոլոր բանվորներին և գյուղացիներին ճնշելու վրա: Մեզ հարկավոր եր խորտակել այդ, հարկավոր եր դեն շարժել նրանց, բայց դրա համար հարկավոր ե միացում ստեղծել: Աստվածիկն այդպիսի միացում չի ստեղծի:

Այդպիսի միացում կարող եյին ստեղծել միայն ֆարքրիկաները, գործարանները, միայն սովորած, հին քնից արթնացած պրոլետարիատը: Միայն այն ժամանակ, յերբ այդ դասակարգը գոյացաւ, սկսվեց մասնատական շարժումը, վորի արդյունքը յեղավ այն, ինչ վոր այժմ մենք տեսնում ենք՝ պրոլետարական հեղափոխության հաղթանակն ամենաթուշյ յերկրներից մեկում, վորն ահա յերեք տարի յե պաշտպանում ե իրեն համաշխարհային բուրժուազիայի դրոհից:

Յեւ մենք տեսնում ենք, թե ինչպես պրոլետարական հեղափոխությունն աճում ե ամբողջ աշխարհում: Մենք այժմ փորձի հիման վրա ասում ենք, վոր միայն պրոլետարիատը կարող եր կազմել մի այդպիսի կուռուժ, վորի հետևից գնում ե շահադրժողների ամեն տեսակ ճնշումներին դիմացած, բաժան-բաժան, ցիրուցան գյուղացիությունը: Միայն այդ դասակարգը կարող ե ողնել աշխատավոր մասսային միանալու, խտացնելու իր շարքերը և վերջնականապես պաշտպա-

նելու, վերջնականապես ամբարնդելու, վերջնականապես կառուցելու կոմունիստական հասարակությունը:

Ահա թե ինչու մենք ասում ենք՝ մեզ համար մարդկային հասարակությունից դուրս վերցրած բարոյականություն գոյություն չունի, դա խաբեյություն ե: Մեզ համար բարոյականությունը յենթակա յե պրոլետարիատի դասակարգային պայքարի շահերին:

Իսկ ի՞նչ ե այդ դասակարգային պայքարը: Դա թաղավորին տասրալին ե, կապիտալիստներին տասրալելը, կապիտալիստների դասակարգը վոջնչացնելը:

Իսկ ի՞նչ են դասակարգերն ընդհանրապես: Այդ ասն ե, վորը թուշյ ե տալիս հասարակության մի մասին՝ յուրացնել մյուս մասի աշխատանքը:

Յեթե հասարակության մի մասը սեփականացնում ե ամբողջ հողը, մենք ունենում ենք կարվածատերերի և գյուղացիների դասակարգեր: Յեթե հասարակության մի մասն ունի գործարաններ և ֆարքրիկաներ, ունի ակցիաներ ու կապիտալ, իսկ մյուս մասն աշխատում ե այդ ֆարքրիկաներում, —մենք ունենք կապիտալիստների և պրոլետարների դասակարգեր:

Թաղավորին քշելը դժվար չեր—դրա համար պետք յեղավ ընդամենը միքանի ուր: Եստ դժվար չեր քշել կարվածատերերին. այդ կարելի յեր անել միքանի ամսում. շատ դժվար չե քշել և կապիտալիստներին:

Իայց դասակարգերը վոջնչացնելն բանհամեմատ ավելի դժվար ե. դեռ մնացել ե բաժանումն բանվորների և գյուղացիների: Յեթե գյուղացին նստած ե առանձին հողամասի վրա և յուրացնում ե ավելորդ հացը, այսինքն այն հացը, վորը պետք չե վոջ իրեն, վոջ իր անասունին, իսկ մյուսները բոլորը մնում են առանց հացի, այդ գյուղացին դառնում ե արդեն շա-

Հաղործող: Վորքան ավելի հաց է թողնում նա իր համար, այնքան ձեռնտու յե իրեն, իսկ մյուսները թող սոված մնան. «Վորքան ավելի սոված լինեն նրանք, այնքան յես թանդ կվաճատեմ այս հացը»:

Հարկավոր է, վոր բոլորն աշխատեն մի ընդհանուր պլանով ընդհանուր հողի վրա, ընդհանուր ֆաբրիկաներում ու գործարաններում և ընդհանուր կարգով: Հե՞շտ է արդյոք այդ անել: Տեսնում եք, վոր Եյստեղ չի կարելի նույնքան հեշտությամբ վորոշման հանդել, ինչպես թագավորին, կարվածատերերին ու կապիտալիստներին վճնդելը: Այստեղ հարկավոր է, վոր պրոլետարիատը վերադաստիարակի, վերաստիճրեցնի գյուղացիության մի մասին, իր կողմը քաշի նրանց, ովքեր աշխատավոր գյուղացիներ են, վորպեսզի վճնչացնի այն գյուղացիների դիմադրությունը, վորոնք հարուստ են և հարստանում են մնացածների կարիքի հաշվին:

Նշանակում է պրոլետարիատի պայքարը դեռ վերջացած չե նրանով, վոր մենք տապալեցինք թագավորին, վաճեցինք կարվածատերերին ու կապիտալիստներին. և հենց դրա ավարտումն է կաղմում պրոլետարիատի դիկտատուրա կոչված իրավակարգի նստատակը:

Դասակարգային պայքարը շարունակվում է, նա միայն փոխել է իր ձևերը: Դա պրոլետարիատի դասակարգային պայքարն է նրա համար, վորպեսզի հին շահագործողները չկարողանան վերադառնալ, վորպեսզի խավար գյուղացիության բաժան-բաժան յեղած մասսան մի միություն կաղմի: Դասակարգային պայքարը շարունակվում է, և մեր խնդիրն է բոլոր շահերը յենթարկել այդ պայքարին:

Յե՛վ մենք մեր կոմունիստական բարոյականությունը յենթարկում ենք այդ խնդրին: Մենք ասում ենք՝ բարոյականությունն այն է, վորը ծառայում է հին, շահագործողների հասարակության կործանմանը և բոլոր աշխատավորների միավորմանը կոմունիստներին նոր հասարակություն ստեղծող պրոլետարիատի շուրջը:

Կոմունիստական բարոյականությունն այն բարոյականությունն է, վորը ծառայում է այդ պայքարին, վորը միացնում է աշխատավորներին ընդդեմ ամեն տեսակ շահագործման, ընդդեմ ամեն տեսակ մանր սեփականության, վորովհետե մանր սեփականությունը մեկ մարդու ձեռքն է տալիս այն, ինչ վոր ստեղծված է վողջ հասարակության աշխատանքով:

Մեզ մոտ հողը համարվում է ընդհանուր սեփականություն:

Իսկ յեթե յես այդ ընդհանուր սեփականությունից վորոշ կտոր վերցնում եմ ինձ, նրա վրա մշակում եմ յերկու անգամ ավելի հաց, քան հարկավոր է ինձ, և հացի ավելցուկով սպեկուլացիա՞ յեմ անում: Մտածում եմ, թե քանի շատ քաղցածներ լինեն, այնքան ավելի թանդ կվճարե՞ն: Մի՞թե այն ժամանակ յես կոմունիստի պես եմ վարվում:

Վո՛չ, վորպես շահագործող, վորպես սեփականատեր: Դրա դեմ պետք է պայքարել:

Յեթե այդպես թողնենք, այն ժամանակ ամեն ինչ կգլորվի դեպի հեռ, դեպի կապիտալիստների իշխանությունը, դեպի բուրժուազիայի իշխանությունը, ինչպես մի անգամ չե, վոր տեղի յե ունեցել նախկին հեղափոխությունների ժամանակ: Յե՛վ վորպեսզի կըրկին չվերականգնվի կապիտալիստների ու բուրժուա-

զիայի իշխանութիւնը, դրա համար հարկավոր է
թույլ չտալ չարչիութիւնն, դրա համար հարկավոր է,
վոր առանձին անձեր ի հաշիվ ուրիշների չհարստա-
նան, դրա համար հարկավոր է, վոր ամբողջ աշխատա-
վորութիւնը միանա պրոլետարիատին և կոմունիստա-
կան հասարակութիւնը կազմի:

Հենց այդ է կոմունիստական յերիտասարդութեան
միութեան և կազմակերպութեան հիմնական խնդրի
գլխավոր առանձնահատկութիւնը:

Հին հասարակութիւնը հիմնված էր այն սկզբուն-
քի վրա, վոր կամ դու յես թալանում ուրիշին, կամ
ուրիշը՝ քեզ, կամ դու յես աշխատում ուրիշի համար,
կամ ուրիշը՝ քեզ համար, կամ դու ստրկատեր ես, կամ
ինքը ստրուկ ես: Յեւ չհասկանալի յես, վոր այդ հա-
սարակութեան մեջ դաստիարակված մարդիկ, կարելի
յես ասել, մոր կաթի հետ ժառանգում են այն հողերա-
նութիւնը, սովորութիւնը, հասկացողութիւնը, թե՛
կամ ստրկատեր, կամ ստրուկ, կամ մանր սեփականա-
տեր, մանր ծառայող, մանր չինովնիկ, ինտելիգենտ,
մի խոսքով՝ մի մարդ, վորը հող է տանում իր սեփա-
կանն ունենալու համար, իսկ ուրիշները հետ գործ
չունի:

Յեթե յես տնտեսութիւն եմ վարում այս հողա-
մասի վրա, հաշիվ չունեմ ուրիշների հետ. յեթե ուրի-
շը սոված մնա, ավելի լավ, յես ավելի թանկ կվաճա-
սեմ իմ հացը: Յեթե յես ունեմ իմ տեղը, վորպես
բժիշկ, վորպես ինժեներ, ուսուցիչ, ծառայող, ուրիշ-
ների հետ գործ չունեմ: Գուցե իշխանավորներին շո-
յելով, հաճոյանալով, յես կպահպանեմ իմ տեղը, դու-
ցե և կարողանամ առաջ դնալ, բուրժուա դառնալ:

Այդպիսի հողերանութիւն և այդպիսի տրամադրու-
թիւն կոմունիստն ունենալ չի կարող:

Յերբ բանվորներն ու դուրգացիներն ապացուցե-
ցին, վոր մենք զիտենք մեր ուժերով պաշտպանել մեզ
և նոր հասարակութիւն ստեղծել, ահա այստեղից էլ
սկսվեց նոր, կոմունիստական դաստիարակութիւնը,
դաստիարակութիւն շահագործողների դեմ մղված
պայքարում, դաստիարակութիւն պրոլետարիատի հետ
դաշինք կնքած՝ ընդդէմ յեսասերների և մանր սեփա-
կանատերերի, ընդդէմ այն հողերանութեան և սովո-
րութիւնների, վորոնք ասում են՝ յես իմ ողտին եմ
ձգտում, իսկ ուրիշների հետ վոչ մի հաշիվ չունեմ:

Ահա թե վո՛րն է այն հարցի պատասխանը, թե
ինչպես պետք է կոմունիզմ սովորի յերիտասարդ անոջ
սերունդը:

Նա կարող է կոմունիզմ սովորել, միայն իր ուս-
ման, դաստիարակութեան և կրթութեան յուրաքան-
չյուր քայլը կատարելով հին, շահագործական հասարա-
կութեան դեմ պրոլետարիատի և աշխատավորութեան
մղած անընդհատ պայքարի հետ:

Յերբ մեզ հետ խոսում են բարոյականութեան մա-
սին, մենք ասում ենք. կոմունիստի համար բարոյա-
կանութիւնն ամբողջապէս այդ միացյալ, համերաշխ
կարգապահութեան և շահագործողների դեմ մղվող
մասսայական, դիտակից պայքարի մեջ է: Մենք հա-
վիտենական բարոյականութեանը չենք հավատում և
մերկացնում ենք բարոյականութեան վերաբերյալ ամեն
տեսակ հերիաթների կեղծիքը:

Բարոյականութիւնը ծառայում է այն բանին,
վորպեսզի մարդկային հասարակութիւնը վեր բարձ-
րանա, ազատի աշխատանքի շահագործումից:

Այդ իրականացնելու համար հարկավոր ե յերկ-
տասարդութեան այն սերունդը, վարը սկսել ե դիտա-
կից մարդ դառնալ բուրժուադիայի դեմ մղվող կար-
գապահ կատարի կովի պայմաններում: Այդ պայքա-
րում նա իսկական կոմունիստներ ե դաստիարակում,
այդ պայքարին նա պետք ե յենթարկի ե նրա հետ կա-
պի իր ուսման, կրթութեան ու դաստիարակութեան
յուրաքանչյուր քայլը:

Կոմունիստական յերիտասարդութեան դաստիարա-
կութեանը չպետք ե այն լինի, վոր նրան բարոյակա-
նութեան մասին ամեն տեսակ մեղրածոր ճառեր ու
հանոններ մատուցվեն: Այդ չե դաստիարակութեանը:

Յերբ մարդիկ տեսնում են, թե իրենց հայրերն ու
մայրերը ինչպես են կարվածատերերի ու կապիտա-
լիստների ճնշման տակ ապրում, յերբ նրանք իրենք ել
մասնակից են յեղել այն տանջանքներին, վորոնց յեն-
թարկվում են շահագործողների դեմ պայքար սկսող-
ները, յերբ նրանք տեսնում են, թե ինչպիսի դոհեր ե
պահանջում նվաճվածը պաշտպանելու համար այդ սրա-
քաբը շարունակելը, թե ինչպիսի կատաղի թշնամիներ
են կարվածատերերն ու կապիտալիստները, այն ժամա-
նակ այդ մարդիկ այդ պայմաններում դաստիարակ-
վում են վորպես կոմունիստներ:

Կոմունիստական բարոյականութեան հիմքում դըր-
ված ե կոմունիզմն ամբողջելու ե իրականացնելու
պայքարը: Ահա թե վորն ե նաև կոմունիստական դաս-
տիարակութեան, կրթութեան ե ուսման հիմքը: Ահա
թե վորն ե այն հարցի պատասխանը, թե ինչպես պետք
ե կոմունիզմ սովորել:

Մենք չենք հավատա ուսմանը, դաստիարակու-
թեանն ու կրթութեանը, յեթե նա փակված լիներ մի-

այն դարոցում ե կտրված լիներ յետուն կյանքից: Քա-
նի դեռ բանվորներն ու գյուղացիները ճնշված են
մնում կարվածատերերի ե կապիտալիստների կողմից,
քանի դեռ գարոցները մնում են կարվածատերերի ե
կապիտալիստների ձեռքում, յերիտասարդ սերունդը
մնում ե կույր ու խավար:

Իսկ մեր գարոցը պետք ե տա յերիտասարդութեա-
նը դիտութեան հիմքերը, տա կոմունիստական հա-
յացքներ մշակելու հմտութեան, պետք ե նրանցից
կրթված մարդիկ ստորաստի: Դարոցը պետք ե այն
ժամանակվա ընթացքում, քանի մարդիկ դեռ այնտեղ
սովորում են, նրանցից պատրաստի շահագործողներից
ազատվելու պայքարին մասնակցողներ:

Կոմունիստական Յերիտասարդութեան Միութեանը
միայն այն ժամանակ կարգարացնի վոր անունը,—վոր
նա կոմունիստական յերիտասարդ սերունդի Միութեան
ե,—յեթե իր ուսման, դաստիարակութեան ե կրթու-
թեան ամեն մի քայլը կապի շահագործողների դեմ բո-
լոր աշխատավորների մղած ընդհանուր պայքարին
մասնակցելու հետ: Վորովհետե դուք շատ լավ դիտեք,
վոր քանի Ռուսաստանը մնում ե վորպես միակ բանվո-
րական հանրապետութեանը, իսկ մնացած ամբողջ աշ-
խարհում հանրապետութեանը, իսկ մնացած ամբողջ աշ-
խարհում մեղ սպառնում ե նոր հարձակում, ե յեթե մի-
այն սովորենք համախմբված ու միահամուռ լինել,
մենք կհաղթենք հետագա պայքարում ե, ամբողջովե-
լով, իսկապես անհաղթելի կդառնանք:

Այդպիսով, կոմունիստ լինել՝ նշանակում ե կաղ-
մակերպել ե միացնել աճող վողջ սերունդը, դաստիա-
րակութեան ե կարգապահութեան որինակ ծառայել

այդ պայքարում: Այն ժամանակ դուք կարող եք սկսել
և մինչև վերջը հասցնել կոմունիստական հասարակու-
թյան շենքի կառուցումը:

Վորպեսզի սա պարզ լինի բոլորի համար, յնս
որինակ կրեքեմ: Մենք մեզ կոմունիստներ ենք անվա-
նում:

Ի՞նչ է նշանակում կոմունիստ:

Կոմունիստ—լատիներեն բառ է: Կոմունիստ բառն
առաջ է յեկել ընդհանուր բառից: Կոմունիստական հա-
սարակություն՝ նշանակում է ամեն ինչ ընդհանուր—
հողը, Փարբիկաները, ընդհանուր աշխատանքը—սահա
թե ինչ է նշանակում կոմունիզմ:

Կարո՞ղ ե այդոք աշխատանքն ընդհանուր լինել,
յեթե ամեն մեկն առանձին հողամասում իր սնտեսու-
թյունն է վարում: Միանգամից ընդհանուր աշխատանք
չի ստեղծվի: Դա յերկնքից վայր չի ընկնում: Այդ
պետք է ձեռք բերել, չարչարվել, ստեղծել. այդ
ստեղծվում է պայքարի ընթացքում: Այստեղ հին դիր-
քը պետք չէ,—դրքին վոչ վոք չի հավատա: Այստեղ
հարկավոր ե կյանքի սեփական փորձ:

Յերբ Կոլչակն ու Դենիկինը շարժվում եյին Սիբի-
րից և հարավից, գյուղացիք նրանց կողմն եյին: Բու-
չեկից՝ նրանց դուր չեր դալիս, վորովհետև բուլչեկի-
ները հացը վերցնում են կայուն դներով: Իսկ յերբ
գյուղացիությունը Սիբիրում և Ուկրաինայում վոր-
ձով զղաց Կոլչակի և Դենիկինի իշխանությունը, նա
հասկացավ, վոր գյուղացու համար այլ յերբ չկա.—
կա՛մ գնա կապիտալիստի մոտ, և նա քեզ կալվածա-
տիրոջ ճորտությանը կհանձնի, կա՛մ գնա բա՛վոր ե-
րի հետևից, վորոնք, ճշմարիտ ե, յուղ ու մեղր չեն
խոտտանում, վորոնք պահանջում են քեզանից յերկա-

թյա կարգապահություն և կորով դժվարին պայքարում,
բայց վորոնք քեզ ազատում են կալվածատերերի ու
կապիտալիստների մոտ ստրկություն անելուց:

Յերբ նույնիսկ խավար դյուղացիներն այդ հա-
կացան և տեսան սեփական փորձով, այն ժամանակ
նրանք դարձան կոմունիզմի ղետակից, դժվարին դըպ-
րոցն անցած կողմնակիցներ: Կոմունիստական Յերի-
տասարկության Միությունը հենց այդպիսի փորձը
պիտի դնի իր գործունեյության հիմքում:

Յես պատասխանեցի այն հարցին, թե ի՞նչ պետք
է սովորենք մենք, ի՞նչ պետք է վերցնենք մենք հին
դպրոցից ու հին գիտությունից: Կաշխատեմ պատաս-
խանել և այն հարցին, թե ի՞նչպես պետք է սովորել
այդ.—միայն դպրոցական դործունեյության ամեն մի
քայլը, դաստիարակության, կրթության և ուսման
ամեն մի քայլն անխղիճորեն կապելով շահագործողնե-
րի դեմ վորջ աշխատավորության մղած պայքարին:

Յերիտասարդական այս կամ այն կազմակերպու-
թյան աշխատանքի փորձից վերցրած միջանի որինակ-
ներով յես հասկանալի կերպով ցույց կտամ, թե ի՞նչ-
պես պետք է ընթանա կոմունիզմի այդ դաստիարակու-
թյունը:

Բուլբը խոսում են անդրադիտության վերացման
մասին: Դուք ղիտեք, վոր անդրազետ յերկրում կո-
մունիստական հասարակություն կառուցել չի կարելի:
Բավական չէ, վոր խորհրդային իշխանությունը հրա-
մայի, կամ կուսակցությունը վորոչ լողունդ տա կամ
այդ դործի համար տրամադրվի լավագույն աշխատող-
ների վորոչ մասը: Դրա համար հարկավոր ե, վոր ին-
քը յերիտասարդ սերունդը ձևանամուխ լինի այդ գոր-
ծին:

Կոմունիզմն այն է, վոր յերիտասարդության մի-
ության մեջ յեղած յերիտասարդությունը, պատանի-
ներն ու աղջիկներն ասեն՝ այդ մեր դործն է, մենք
կմխանանք ու կգնանք դյուզերը, վորպեսզի անդրազի-
տությունը վերացնենք, վորպեսզի մեր աճող սերնդի
մեջ անդրադետներ չլինեն: Մենք ձգտում ենք, վոր
մեր աճող յերիտասարդության ինքնագործունեյու-
թյունը նվիրված լինի այդ դործին:

Դուք գիտեք, վոր Ռուսաստանը խալար, անդրա-
զեա յերկրից արագ կերպով դրազեա դարձնել չի կա-
րելի: Բայց յեթե այդ դործին ձեռնամուխ լինի յերի-
տասարդության միությունը, յեթե վողջ յերիտասար-
դությունն աշխատի հողուտ բոլորի, այն ժամանակ
400-000 պատանիներ և աղջիկներ միացնող այդ միու-
թյունն իրավունք ունի Կոմունիստական Յերիտասար-
դության Միություն կոչվելու: Միության նպատակն
է նաև, յուրացնելով այս կամ այն գիտությունը, ոգ-
նության հասնել այն յերիտասարդությանը, վորն ին-
ք չի կարողանում անգրագիտության խալարից դուրս
գալ:

Յերիտասարդության միության անդամ լինել՝
նշանակում է վողջ աշխատանքը, բոլոր ուժերը նվիրել
ընդհանուր դործին: Ահա այդ է կոմունիստական դաս-
տիարակությունը: Միայն այդպիսի աշխատանքով յե-
րիտասարդ մարդը կամ աղջիկն իսկական կոմունիստ
է դառնում: Միայն այն դեպքում կոմունիստներ
կդառնան նրանք, յեթե այդ աշխատանքով կարողանան
գործնական հաջողություններ չհասնել:

Որինակի համար վերջրեք քաղաքամերձ բանջարա-
նոցներում կատարվող աշխատանքը: Դա կոմունիստա-
կան Յերիտասարդության Միության խնդիրներից մե-

կըն է: Ժողովուրդը քաղցած է, Փարբիկաներում և
գործարաններում սով է: Սովից փրկվելու համար
պետք է զարգացնել բանջարանոցները, բայց հողա-
գործությունը տարվում է հին ձևով:

Յե՛վ դրա համար ել պետք է, վոր ալելի դիտակից
տարբերը դործի կաշեն, և դուք այն ժամանակ կտես-
նեք, վոր բանջարանոցները կմեծանան, նրանց տարա-
նեք, վոր բանջարանոցները կմեծանան, արդյունքը կբարելավվի:
Այդ դործում Կոմունիստական Յերիտասարդության
Միությունը պետք է ակտիվ մասնակցություն ունե-
նա: Յուրաքանչյուր միություն կամ միության յուրա-
քանչյուր բջիջ այդ դործն իրենը պիտի համարի:

Կոմունիստական Յերիտասարդության Միությունը
պետք է հարվածային խումբ լինի, վորն ամեն մի աշ-
խատանքում ցույց է տալիս իր ողնությունը, հրապա-
րակ է բերում իր նախաձեռնությունը, իր ձեռներե-
ցությունը: Միությունն այնպես պիտի լինի, վոր
ամեն մի բանվոր նրա մեջ տեսնի այնպիսի մարդկանց,
վորոնց ուսումը թերևս անհասկանալի կլինի նրան,
վորոնց ուսմանը նա, դուցե, միանդամից չհավատա,
բայց վորոնց կենդանի դործով՝ նրանց գործունեյու-
թյան հիման վրա՝ նա տեսնի, վոր դրանք իսկապես
այն մարդիկն են, վորոնք նրան ճիշտ ճանապարհ են
ցույց տալիս:

Յեթե Կոմունիստական Յերիտասարդության Մի-
ությունը չկարողանա բոլոր ասպարեզներում այդպես
կառուցել իր աշխատանքը, այդ նշանակում է, վոր
նա թեքվում է դեպի հին բուրժուական ճանապարհը:

Մեր դաստիարակությունը պետք է միացնենք չա-
հաղործողների դեմ աշխատավորների մղած պայքա-

քին, վորպեսզի ողնենք աշխատավորներին կոմունիզմի ուսմունքից բղիտղ խնդիրները լուծելու:

Միութեան անդամներից ամեն մեկն իր ազատ ժամը պետք է բանջարանոցը լավացնելուն դործադրի, կամ վորեն Փարբիկայում ու դործարանում յերիտասարդութեան ուսման դործը կազմակերպի և այլն:

Մենք կամենում ենք Ռուսաստանն աղքատ ու խրդուկ յերկրից հարուստ յերկիր դարձնել: Յե՛վ պետք է, վոր կոմունիստական Յերիտասարդութեան Միութեանն իր կրթութեանը, ուսումն ու դաստիարակութեանը միացնի բանվորների և դուռըացիների աշխատանքին, վոր նա չփակվի իր դպրոցներում ու չբաժանանա միայն կոմունիստական գրքեր ու բրոշյուրներ կարդալով:

Միայն բանվորներին և գյուղացիներին հետ մասին կատարված աշխատանքով կարելի յե իսկական կոմունիստ դառնալ:

Ու պետք է բոլորը տեսնեն, վոր Յերիտասարդութեան Միութեան մեջ մտնող ամեն մեկը գրադետ է, միաժամանակ և աշխատելի տես: Յերբ բոլորը տեսնեն, թե ինչպես մենք հին դպրոցից դուրս քեցինք խնտութեամբ վարժեցնելու հին ձևը, փոխելով վերջինըս դիտակցական կարգապահութեամբ, ինչպես յուրաքանչյուր յերիտասարդ դնում է մասնակցելու շարքաթորյակներին, ինչպես նրանք ուսուցործում են յուրաքանչյուր քաղաքամերձ տնտեսութեան, վորպեսզի ողնեն աղքատակութեանը, — ժողովուրդն աշխատանքի լրա այլևս այնպես չի նայի, ինչպես նայում է յին առաջ:

Կոմունիստական Յերիտասարդութեան Միութեան խնդիրն այն է, վոր գյուղում կամ իր թաղամասում

սպիտակութեան կազմակերպի այնպիսի դործին— փոքր որինակ եմ վերցնում— ինչպիսին է մաքրութեան սպասավումը կամ անողի բաշխումը:

Ի՞նչպես եր արվում այդ կապիտալիստական հին հասարակութեան մեջ:

Ամեն մեկն աշխատում եր միայն իրեն համար, և վոչ վոք չեր նայում՝ կա՞ն արդյոք ծերունիներ կամ հիվանդներ, կամ թե ամբողջ տնտեսութեանը ծանրանում է կնոջ վրա, վորն այդ պատճառով ճնշված ու ստրկացած վիճակումն է դտնվում: Ո՞վ է կովելու դրա դեմ: Յերիտասարդութեան միութեանները, վորոնք պետք է ասեն, թե՛ մենք այդ կվերափոխենք, մենք կկազմակերպենք յերիտասարդ մարդկանց ջուկասներ, վորոնք սիստեմատիկ կերպով այցելելով տները, կողնեն մաքրութեան սպասավումը կամ սընընդի բաշխմանը, վորոնք կազմակերպված աշխատանք կտանեն հողուտ ամբողջ հասարակութեան, ճիշտ բաշխելով ուժերը և ցույց տալով, վոր աշխատանքը պետք է կազմակերպված աշխատանք լինի:

Այն սերունդը, վորին ներկայացուցիչներն այժմ մոտ 50 տարեկան են, չի կարող հույս ունենալ, թե կտանի կոմունիստական հասարակութեանը: Մինչև այն ժամանակ այդ սերունդը կմեռնի:

Իսկ այն սերունդը, վորն այժմ 15 տարեկան է, նա է՛ կտանի կոմունիստական հասարակութեանը, և՛ ինքը կկառուցի այդ հասարակութեանը:

Ու նա պետք է գիտենա, վոր իր կյանքի վողջ նորատակն է այդ հասարակութեան կառուցումը:

Հին հասարակութեան մեջ աշխատանքը տարվում եր առանձին ընտանիքներով, և վոչ վոք չեր կապակցում այն, բացի ժողովրդի մասսաներին ճնշող կա-

վածատերերից և կապիտալիստներից: Մենք պետք է
ամեն մի աշխատանք, վորքան ել կեղտոտ ու դժվար
լինի այն, կառուցենք այնպես, վոր ամեն մի բանվոր
ու գյուղացի իրեն վրա նայի այսպես. յես աղատ աշ-
խատանքի մեծ բանակի մի մասն եմ, և ինքս կկարո-
ղանամ կառուցել իմ կյանքն առանց կապիտալիստների
ու կապիտալիստների, կկարողանամ հաստատել կո-
մունիստական կարգ:

Հարկավոր է, վոր կոմունիստական Յերիտասար-
դության Միությունը բոլորովին՝ փոքր հասակից,
տասներկու տարեկանից սկսած, դաստիարակի զիտա-
կից ու կարգապահ աշխատանքի մեջ:

Ահա ինչպես կարող ենք հույս ունենալ, վոր այժմ
գրված խնդիրները կլուծվեն:

Մենք պետք է նկատի առնենք, վոր յերկրի ելեկ-
տրիֆիկացիայի համար հարկավոր է առնվաղն տաս
տարի, վորպեսզի մեր աղքատացած յերկիրը կարողա-
նա սպասարկվել տեխնիկայի վերջին նվաճումներով:

Յեվ ահա այն սերունդը, վորն այժմ 15 տարեկան
է և վորը 10—20 տարուց հետո ապրելու յե կոմունիս-
տական հասարակության մեջ, պետք է իր ուսման բո-
լոր խնդիրները զնի այնպես, վոր ամեն որ յուրաքան-
չյուր գյուղում, յուրաքանչյուր քաղաքում յերիտա-
սարդությունը գործնականորեն լուծի ընդհանուր աշ-
խատանքի այս կամ այն, թեկուզ ամենավոքը, թեկուզ
ամենահասարակ խնդիրը:

Ինչ չափով վոր այդ կատարվի յուրաքանչյուր
գյուղում, ինչ չափով վոր զարդանա կոմունիստական
մրցումը, ինչ չափով վոր յերիտասարդությունն ապա-
ցուցի, թե նա զիտե իր աշխատանքը միավորել, — այդ

չափով ապահովված կլինի կոմունիստական շինարար-
ության հաջողությունը:

Միայն այդ շինարարության հաջողության տեսա-
կետից նայելով իր ամեն մի քայլին, միայն հարցնե-
լով իրեն՝ արդյո՞ք ամեն բան արել ենք մենք միավոր-
ված, գիտակից աշխատավորներ դառնալու համար,
միայն այդ յերկարատև պրոցեսում կոմունիստական
Յերիտասարդության Միությունն իր կես միլիոն ան-
դամներին կմիացնի, աշխատանքի միացյալ բանակ
կկազմի և ընդհանուր հարգանքի կարժանանա:

Առաջին անգամ տպվել է «Правда»-յի
№ № 221, 222 և 223-ում, 1920 թ.
հոկտեմբերի 5-ին, 6-ին և 7-ին:

47
329.154(47) + [335.5]

Ս. Հակոբյանի խմբագրական հսկողությունը

Տեխն. խմբ. Ս. Խաչատրյան

Սրբագրիչ Վ. Զիգեյան

Կոնսրտ սրբագրիչ Սե. Տ.-Միևսոյան

Գլավիտի լիազոր 1032, հրատ. № 744

Պատվեր № 295, տիրաժ 5000

Հանձնվել է արտադրության 29/XII 1939 թ.

Ստորագրվել է տպագրելու 13, I 1940 թ.

Գինը 40 կ.

Քաղաքական գրականության պետական հրատարակչություն
տպարան, Յերևան, Ալլանիկերդյան № 65

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0181509

Ф. 40 ч.

В. И. ЛЕНИН

ЗАДАЧИ СОЮЗОВ МОЛОДЕЖИ

Государственное издательство политической литературы

Москва • 1940